

POGAJNAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOW

6. číslo

Budyšin, junij 1962

Lětnik 12

Naše hrono za smažnik 1962

„Wy sće natwarjeni na založk japoštołow a profetow, hdžež je Jezus Chrystus sam rózknj kamjeň.“

Ef. 2, 20

Kak wažny je dobry, twjerdy založk, hdyž dom, chěžu, drohu abo hewak něšto twarja, ale tež hewak w čłowjeskim žiwjenju. Hač so jedna wo powołanje a džělo, wo swójbu a mandželstwo, wo towarstwo a towaršnosť, wo stat a knjejstwo, docyla wo žiwjenje w małym kaž we wulkim, wšo ma so natwaric na dobrym, prawym založku.

Runje tak je tež při wěrje. A kak wažne a rjenje je to, zo my wěmy, naša křesćanska wěra steji na tajkim twjerdym založku. Tudy njeńdže wo něšto, štož su sebi čłowjekoj na swoje wažnje něhdy wumyslili a wunamakali, tudy njeńdže jenož wo někajke pobožne začuce a hajenje starých ceremonijow a tradicijow.

1. Wy sće natwarjeni na založk japoštołow a profetow. Ja sebi myslu, zo tudy Pawoł myslu na nowozakońskich profetow. Njeh je kaž chce, to mamy sebi dać tudy prajić: Cyrkej Jezom Chrysta je derje založena. Spomnić směmy tež na slowo Zbóžnikowe k Pětrej: „Ty sy Pětr, a na tu skału natwarju swoju cyrkej, a helške wrota ju njeprěwinu.“ (Mat. 16, 18) Tute slowo slubjenja njeplaći Pětrej jenož samemu, ale wšitkim, za kotrychž tu Pětr reči. A woni su ze swědkami wulkich skutkow Božich, kotrež wučobnicy přenje swjatki w Jeruzalemje připowědachu a chwalachu. A tute wulke skutki Bože, to je wšitko to, štož je Bóh Knjez činil přez swojeho syna, wosebje jeho hórke čerpjenje a wumrěće a jeho dobywarske stawanje z morwych. Potajkim je naša wěra derje a twjerdže wobswědčena a založena, mjenujce na založku japoštołow a profetow. Hdyž chcemy tři artikle druheje hłownej wučby našeho katechizma rozeznawać z druhimi křesćanskimi wěruwuznacemi, kotrež hewak mamy — na př. Augsburske, Nicenske —, rěkamy jemu „japoštołske wěruwuznaće“.

2. A Jezus je „róžknj kamjeň“. Što ma to na sebi? Rózknj kamjeň je tón na wažnym městnje, na rózku, po kotrymž ma so wšo zložować. Abo druzy su to tak wukładowali, zo je skónčny kamjeň w kupoli (Kuppel), kotryž wšitko hromadže wjaza. Njeh je kaž chce, woboje je dobre přirunanje za styki wosady z Chrystom. Po nim ma so wšitko w jeho cyrkwi kaž w žiwjenju jednotliwego křesćana zložować. A won ma tež wšitko hromadže wja-

Bože swjate slowo znaže džensa wšón swět. Woprawdže? Haj wšak, je hišće ludow a ludžikow w zanjese-nych kóncach zemje, hdžež je hišće njeznaja, tola spochi rosće ličba nowych přeložkow Biblije a přeco znowa slyšimy z džakownej wutrobu, zo so tón abo tamón džěl swjateho Pisma přeložuje, husto do nam dospołnje njeznatych rěčow. Naš nastawk chce podać trochu přehlada wo přeložowanju swjateho Pisma do wšelakich rěčow.

*

Do arabskeje rěče přeloži so Biblija přeni króc spočatk 8. lětstotka. Arabsku rěč reči 30 milionow ludži na swěće. Tola hakle w léce 1616 cyły Nowy zakon čišćachu. Bě čezko, zwučić Arabow na čišćane pismo, dokelž přewšo lubowachu swoje rjane ručne pismo. Jako bě so misionarej Smithej poradžilo wuslědźić ludži, kotřiž wosebje rjenje z ruku pisaja, da won po jich pismje wudžěać pismiki za čišćenje. Potom je w léce 1866 w Bejrúće (Libanon) Nowy zakon čišćec dał. Dopřeložena a dospołna bu arabska Biblija přeni króc 1865 čišćana.

Do armenskeje rěče je so Biblija přeni króc w 5. lětstotku přeložila. Tutón přeložk tež džensa hišće w armenskej cyrkwi wužiwaja. Tola tež armenska rěč je so po času tak přeměnila, zo staru rěč džensa wjace derje njerozumja. Před wjace hač sto lětami je so Biblija do nowočasneje armenskeje rěče přeložila, a jako dyrbjachu Armenjenjo po přenjej wójnje swoju domiznu wopuščić, su tule Bibliju do wšeho swěta sobu wzali. Wot tohole časa běše Biblija to jeničke, štož je rozdrjebjeny armenski lud wjazalo.

W Africe reči 600 000 ludži rěč, kotraž so mjenuje bulu. W léce 1890 je so za tutón lud spisowna rěč založila, 1896 přeložichu a wudachu štyri sčenja do tejele rěče. Třiceći lět pozdžišo slědowaše cyły Nowy zakon. W léce 1941 posłachu tysac čišćanych Biblijow w reči bulu do Kameruna. Přeložili běchu ju misionarjo z pomocu amerikanskeho bibliskeho towarstwa. Husto je tak, zo maja tam

zác. Něšto wo tym widžiš w ekumeniskim hibanju našeho časa, w swětodalokej wosadze, a něšto wo tym ma być widžec tež w twójim a mojim žiwjenju!

La.

Tysac jazykow

w jednej wsy jenož jednu Bibliju a ta słuša potom wšém.

Prěni přeložk Noweho zakonja w Španiskej rěči je 1543 we Wittenbergu španiski student Franciso de Enzinas wudał. Bě so čišćal w Holandskej, ale bu w Španiskej hnydom zakazany. Přeložowarja tyknychu do jastwa, z kotrehož čekny. Druhim přeložkam a wudaćam je so w krajach, hdžež španisce reča, to reka, hdžež Španiska knježeše, podobnje zešto. Bohužel tež džensa hišće z bolosću slyšimy, kak čezko je, w Španiskej swjate Pismo rozšěrjeć. Stary zakon je přeni króc přeložil španisce rěčacy Zid, kiž bě ze Španiskeje do Portugala čeknyl. W krajach Južneje Ameriki, hdžež so zwjetša španisce reči, je rozšěrjenje Biblije dotal derje postupowało.

Naše najstarše teksty Noweho zakonja su spisane w grjekskej reči. Grjekam z časa Homera a ze zlotých časow Athenow, z Palestiny za Jezusowy čas a z džensnišeje Grjekskeje by jara čezko bylo, zo mjez sobu dorozumić, byrnjež bychu wšitcy grjeksce rěčeli. Zo bychu tež džensniši Grjekoj swjate Pismo čitać móhli, su bibliske towarstwa tež Bibliju w nowej grjeksčinje wudawali.

W léce 1836 nawukny misionar Korla Gutzlaff japonsce a to wot třoch rybakow, kotrychž bě wichor na morju čeril hač k brjoham Sewjerneje Ameriki. Misionar je jich na jich dalokey domjězbje w portugalskej koloniji Macao zeznal. Woni jemu pomhachu, přeložić sčenje po swj. Janje a 1837 je wone wušlo w Singapurje — dwaceći lět do toho, zo so wotewrichu japonske přistawy tež za cuzych, přetož předy njeje žadyn cuzbnik do Japonskeje přińc směl. Přeni pak, kiž je japonsku Bibliju w Japonskej samej wudał, běše misionar Jonathan Goble. Jako amerikanski namórnik wón w léce 1850 spózna, zo čaka w Japonskej wjele džěla na misionarow. Tuž poda so 1860 do Japonskeje a poča přeložować. Hakle 1871 jeho přeložk wuńdže. Jemu samemu a japonskim pomocnikam, kiž pismiki za čišćenje wurězbowachu — bjez toho, zo bychu wědzěli, za kotru knihu to činja — hrožeše smjertny strach. Wšak njebě hišće stary zakon přeciwo křesćanam zběhnjony. — Cyła japonska Biblija je wušla 1887. Jedyn, kiž je pomhał přeložować, bě profesor Matsujama. Šěsćdzesać lět je na

tym sobu dželał. Wulke zemzerjenje je 1923 bibliški dom a wšě čiščerske stroje tam zničilo. Nowy dom wotewri so zaso 1934 w Tokiju.

Portugisce rěči wjace hač 51 milionow w Portugalu, Africe, Brazilskej a Aziji. Sćenja su so přeni króć 1495 w Lissabonje čišćała. Njecha so nam wěrić, zo njejsu w portugiskim kralestwje hač do leta 1671 žadyn Nowy zakon w portugiskej rěči měli a zo njeje so přeni přeložk w Portugalu, ale w Amsterdamje wudał za Indonešku, hdže zo tež portugisce rěči. Do Portugala je jón přinjesl protestantiski misionar d'Almeida. Dziwnje však tež je, kak je přeni přeložk portugiskeho Stareho zakonja nastał. Dancsy misionaroyo wudachu, namakawši portugiski přeložk, džele Stareho zakonja. Běše to rukopis, kotryž bě d'Almeida njewozjewjeny zawostajil. Hakle 1781, runje sto lět po d'Almeidžinym wudaću, čiščachu Nowy zakon w Portugalu samym. Bibliske towarstwo a brazilscy wučency su d'Almeidžiny tekst wjace króć přehladali a wudawali. W léce 1946 so tři amerikanscy misionaroyo započeli porjedžeć tekst, kotryž so w Brazilskej, hdžež portugisce rěča, wužiwa.

Arcybiskop Aleksej z Jaroslawa a Rostowa, kiž je 1945 wumrěl, je něhdy rjekł: „Lud trjeba Bibliju. Wona njeje jenož wažna za ludži, kiž steja k cyrkwi, ale za wšón swět.“ Rusce rěči wjace hač 100 milionow ludźi w ZSSR. Spočatnje mjěchaju tam Bibliju jenož w starej cyrkwinskej słowjansćinje. 1815 wudachu w Pětrohrodze (džens Leningrad) list na Romskich w ruskej rěči. Přeni ruski Nowy zakon wuńdže 1821 a Stary zakon 1875. Wot leta 1816 do 1826 je jedne ruske bibliske towarstwo wjele Biblijow rusce a w druhich rěčach wudawało. Na wukaz carja pak so tele towarstwo zakaza, a tuž běchu ruscy křesćenjo triceći lět dołho wot wukraja wotwisni. Bórže po rewoluciji w léce 1917 čiščachu w Moskwje w sowjetskich statnych čiščernjach někotre wudaća Biblije. 1956 wuda Moskwowski patriarchat nowy přeložk Biblije w nowej ruskej rěči. Njedawno je jedne amerikanske bibliske towarstwo w Ruskej prawoslawnej cyrkwi poskićilo, čišćeć a wudać ruske Biblije. Na to pak patriarchat wotmołwi, zo móže tuchwilu sam potřeju mjez ruskimi křesćanami spokojić a zo chce pozdžišo, je-li to trjeba, rady tajke amerikanske poskićenje přijimać.

Zidža, po wšém swěće rozbrojeni, rěča wosebitu rěč, kiž je předewšěm němskeho pochada, ale kotraž so pisa z hebrejskimi pismikami. Tale rěč je rozšěrjena w Pólskej, Litowskej, Ruskej a USA. 1540 wuda so Nowy zakon (bjez Zjewjenja swj. Jana) po Lutherowym přeložku tež w tutej rěči.

Mjez najdrohotnišimi wjwzankami w knihowni Britiskeho a wukrajneho bibliskeho towarstwa w Londonje je Biblija z Madagaskara z leta 1835. Wona by byla dawno zhubjena, njeby-li so chowala w jamje, w kotrež mjěchaju na wusad chori swój „hospital“. Tam bě wona wěsta, dokelž so kralowska policija w wobich wusadnych boješe. Za wulku kupu Madagaskar před rańšim přibrjohom Afri-

ki bu scenje po swj. Lukašu 1828 přeložene. Z jendželskej pomocu móžachu přeložowarjo a čiščerjo dale dželać, doniž njebě cyła Biblija dopřeložena. Wosebje David Griffith a David Jones so wo to přecowaštaj. Roznjemdrjena kralowna Ranavalona wuda tohodla 1835 zakon, po kotrymž měješe so kóždy ze smjerću chłostać, pola kotrehož Bibliju namakachu. Wšitcy křesćenjo mjěchaju so zaso wrócić k starej pohanskej wěrje. Misionaram so prikaza, zo maja kraj wopušćić. Termin, kotryž so jim přizwoli, dosahaše runje, zo so móhli dopřeložić swj. Pismo. Njedziwajo na wšě hroženja wostachu misionaroyo na kupje, doniž njebě Biblija dočiščana. W juniju čiščachu poslednju stronu, a přjedy hač w juliju wotpućowachu, schowachu 70 Biblijow a wjele Nowych zakonjow w jamach a druhich chowankow, kotrež jenož křesćenjo znajachu. Misionaroyo njezabychu na domoródných a sćeledu jim porjedženja a nowe přeložki. Křesćenjo skradžu Bibliju čitachu a wostachu swěrní. Wjele martrarjow je padnyło přesćehowarjam do rukow. Wósom lět pozdžišo, po smjerći kralowny Ranavalony, bě na Madagaskarje 621 křesćanskich wosadow ze 165 000 dušemi.

A tak kaž kóždy druhi narod smy tež my Serbja hordzi na swoju Bibliju. Tež wona ma swoje stawizny. W léce 1728 wuda so přeni króć Biblija w hornjoserbskej rěči. Lěta 1670 pak hižo buštej w Budyšinje sceni po swj. Mateju a swj. Marku wudatej. Delnjoserbska Biblija wuńdže 1868. Na serbskim přeložku Biblije je zajimawe, zo su so ewangelscy a katolscy samsny čas do džela dali. Přeni je katólski duchowny

Swětlik z Kulowa w lětach 1688 do 1711 cylu Bibliju do serbsčiny přeložil. Jako katólik je wězo přeložowal po Vulgaće, mjez tym zo su so ewangelscy přeložowarjo zložowali na Luthera. Rudolf Jenč pisa w svojich „Stawiznach serbskeho pismowstwa“: „Přez to je, hdyž wobaj přeložkaj přirunuješ, ewangelski hladši a bóle ludowy. Swětlikowy tajki njeje, dokelž sej wón njeje zwěril, oficialneho laćanskeho teksta so zdalować a dokelž je tuž bóle slowo po slowje přeložowal. Jeho přeložk pak njeje so ženje čišćał, ale je z rukopisom zwoštał.“ — W zašlym lětstotku, hdyž serbske pismowstwo a docyla wšo Serbstwo kćeješe, je so Biblija wjace króć nakladowała, spočatnje měješe to Britiske a wukrajne bibliske towarstwo w Londonje na starosći a pozdžišo potom hłownej bibliskej towarstwje w Sakskej a Pruskej. Poslednja serbska Biblija wuda so 1905. Před něšto časom je wušol zešiwk ze scenjom po swj. Mateju w nowym serbskim přeložku, kotryž je wobstarała serbska bibliska komisija a za čišč dopřihotowała Serbska superintendenta.

Dospolnje drje je Biblija nětko do 221 rěčow přeložena. Nowy zakon je do dalších 277 rěčow přeloženy. Znajmjeńša jedna kniha Biblije, na přikład jedne ze scenjow, je přeložena do 667 rěčow. Tak je potajkim Biblija abo wěste džele z njeje přeložena do 1165 rěčow. Wězo so tele ličby spochi přeměnjeja, tak zo snano ta abo tamna ličba jutře hižo njetrjechi. A to nas tola jara wjeseli. Bože slowo je pře wšě časy a husto na džiwne wašnje namakalo swój puć do čłowskich rukow — a wutrobow.

Podaj -ta.

Serbski ewangelski cyrkwinski džen 1962

1. julija w Barće

Bartska wosada je nas létsa lubje k sebi přeprysyla. A my smy přepróšnje radlubje přijeli.

Da-li Bóh, zeńdu so sobotu, 30. junija, popołdnu w 15 hodž. serbscy fararjo, předstejerjo a wšitcy cyrkwinsky sobudželaćerjo a pomocnicy na zwučene wašnje na farje. Naš bratr dr. Rudolf Jenč a naš serbski superintendent, bratr Wirth, z nami porěčitaj, a my so wšitcy wo wšelakich prašenjach a problemach žiwje rozmołwimy. Zhromadžizna traje hač do 18 hodž.

Njedželski wulki zjězd steji pod heslom njedzele: „**My smy přepróšeni.**“

Serbske swjedžeńske kemše budžewa w 9.30 hodž. Předować budže bratr farar Paler z Huski. Zastupnicy cyrkwinskeje wyšnosće nas postrowja.

Wobjedować budžemy w Rakojdach. Kóždy, kiž chce so na zhromadnym wobjedze tam wobdželić, njech to prošu hač do 24. junija pola swogeho wosadneho fararja abo na farstwje — tak na př. w Budyšinje na Michalskej farje — přizjewi. Wězo dyrba w Rakojdach wědžeć, kelko někak přindže.

W připołdnišej přestawce budžemy na zwučene wašnje hromadže spē-

wać a so hewak bjesadować. A w 14.20 hodž. budže hłowna a skónčana zhromadžizna w Božim domje, hdžež wšelake krótke narěče wo temaće tu-toho dnja a tež spēwy slyšimy.

Za tutón džen mamy dobry železniski zwisk. Čah wotjědže w Budyšinje wokoło 1/8 hodž. Na minutu džensa to prajić njemóžemy, dokelž změjemy potom nowy jězbny plan. Štož z Wojerec přindže, dyrbi tam w 3/46 hodž. wotjěć, a trochu pozdžišo w druhich stacijach. W Radworju je potom jedna hodzina čakanja na Budyski čah, kiž je w 3/49 hodž. w Barće (Njebojće so tutoho čakanja. Nam so wěšće wostudžić njebudže. Za to chcú so postarać. Přisp. sup. Wirth.) A wječor wotjědže čah w 6 hodž. w Barće a budže w Budyšinje wokoło 1/8 hodž. a we Wojerecach po 8 hodž. Na awtobusowej čarje z Budyšina do Barta nimamy njedželu za naše wuhotowanje kmaneho zwiska.

Nětko přindžće wšitcy! „**My smy přepróšeni!**“ Prošće Boha wo jeho miłosć za to, štož smy sebi w jeho mjenje předewzali!

Lazar,
předsyda cyrkwinskeho dnja

Po dalokich pučach / Podal Gerhard Wirth

(Pokročowanje)

Boži lud w Bolharskej

Prawoslawna Boža služba — woni ju tam mjenuja liturgiju — traje na tři hodžiny, wot rano w šesćich hač do něhdže w džewjećich. Boža služba však je za kóždu cyrkej najwážniši džěl duchowneho žiwjenja. Tu so wosada schadžuje, zo by so k Bohu modliła, Bože słowo słyšała a Wšehomócného schwaliła. Hdyž chceš cyrkej zeznać, móžeš to najlěpje na jejnej Božej službje. Tu spóźnaješ wobsebitosć a duchownu čilosć.

Zahe běch so njedzeli do Primorska, kotraž bě na 8 km zdalena, na puč podal, zo bych z časom tam był. Přeni začišć běše chětro poražacy. We wjesnej cyrkwi, kotraž bě so hakle po přenjeji wójnje natwarila, běše nimo měšnika jenož jedna abo pjeć žonow. Měšnik w bohatym ornaće po wašnju našich katólskich duchownych swjećeše nuternje spěwajo Božu službu. Poprawom dyrbjał jemu cyrkwiniski chór wotmołwjeć na jeho spěwanje. Bórze přińdže měšnikowa žona a přewza nadawk tajkeho chóra. Primorsko měješe zbože, zo běštaj wobaj, měšnik a jeho žona,

Brjóh Čorneho morja

wuběrnje muzikalnaj. A tak bě liturgija, kotruž wonaj so wotměnjejo spěwaštaj, za mnje wulke a móčne dožiwjenje. Přeco znowa so wospjetuje we wšelkich melodijach „Gospodin, pomiluj!“ (Knježe, smil so!). Cyła liturgija so spěwa w starosłowjanskej řeči, potajkim w řeči, kotraž so džensa mjez ludom wjace njewužiwa.

Mjez tym chodžachu ludžo, kupowachu swěcki a je zaswěciwši přilěpichu k wulkim swěćnikam, hdžež so hižom wjele swěćkow swěćeše. Z kupowanjom swěćkow dawaju pobožni cyrkwi swój wopor. Za tu njedzeli, hdžež sym ja tam był, bě so 72 lew nawdało, něhdže 30 hriwnow po našich pjenjzech. To však po našich poměrach přewjele njeje, ale wědžeć dyrbimy, zo su tam pjenjezy wjele žadniše hač pola nas. Wopyt na Božej službje bě něhdže tak syny kaž pola nas w dobrych serbskich wosadach, hdyž wšitkich zličimy, kotřiž su za tute tři hodžiny na Božej službje pobyl. Wosadni wostanu snadž poł hodžiny w čichej nuternosći w Božim domje stejo. Boža služba tam je hinak zrozumić hač pola nas. My so džiwamy a snadž so tež hněwamy, hdyž něchtó přepóźdže kemši přińdže a njebychmy žanoho zrozumjenja měli, bychuli wosadni do kónca so hižom rozešli. W prawoslawnej cyrkwi pak je tajka Boža služba wjele bóle kaž rjana zahroda, njebjeska zahroda, po kotrejž pochodziš a sej daš dušu wo-

krěwić z rjanymi barbami a luboznej wójnu kwětkow.

Čisće na kóncu je krótke předowanje. Měšnik steji cyle změrnje před kralowskimi wrotami ikonostazy a z woběmaj rukomaj džerži Božu martru. Předowanje bohužel njerozumjach, ale činješe začišć dobročiwého, wótcowskeho napominanja a troštowanja.

Ja však docyła hišće njejsym wopisał znutřkowne tajkeho prawoslawneho Božeho domu. Zastupiwiši do njeho je přeni začišć wjesoleje, barbojteje pobožnosće. Cyrkej je z ikonostazu do wosadneho džěla a do woł-

tarnišća džělana. Ikonostaza, to je wysoka scěna z lutymi wobrazami swjatyh, w srjedžišću je wězo wobraz Chrystusowy jako krala wšeho swěta. Tuta wobrazowa scěna ma troje wrota, přez kotraž měšnik w liturgiji wjace króć zastupi a woteńdže. Na wyšinje Božej služby su srjedžne — kralowske — wrota wotwrjene a přez nje widžiš potom woltar. Kóždy Boži dom ma před ikonostazu trón za biskupa. Ławkow tam žanych njeje, za to pak wysoke lěsycy, do kotrychž móžeš so pod pažu zepjerać. Tale cyrkej kaž tež wšitke druhe wjesne cyrkwe, kotraž sym sej wobhladał, bě bjez pišćelow. Wosada však docyła njespěwa, jenož měšnik a chór, jelizo tu žadyn je. Hdyž běch so raz spytał z Bolharami dorěčeć, zo sym ewangelski křesćan a woni z tym njewědzachu ničo započec, jedyn druhu dopomha prajo: „To je to, hdžež wosada spěwa.“ Z tym bě jasne, do kotreho wuznaća słušam.

Po kemšach dowjezech měšnika ze swojim awtom do susodneje wsy, kotraž bě 12 km zdalena a měješe swoju cyrkwičku, dokelž měješe tam džěcatko wukřěć. Tale cyrkwička w Jasnej Poljanje — takle wjes rěkaše — měješe zwonkownje chuduški napohlad, kaž tajka stara, dolha bróžeň. Na jednym kóncu však bě něšto kaž kusk wěžički z bačonjacym hnězdom na njej a małym zwonom we njej. Ale překwapjeny běch, hdyž do tutoho domu zastupich a tam wohladač rjanu čistotu a barbojtosć. Prawoslawna křćenica je wjele bohatšo wuhotowana hač naša. Džěcatko je nahe a měšnik je jenož njepokřepi, ale móhl rjec wumyje.

Po tutymaj doložnišimaj službomaj běchmoj potom, ja a naš Arnošt, hosćej pola měšnika. Mi běše styskno spominjo na swoje bohatstwa doma. Jedna jenička stwa běše za duchowneho a jeho mandželsku kuchnja, spanska stwa a tež kenclija. Wosadni sej svojego „swješćenika“ (takle tam duchownych mjenuja) jara česćachu a jeho lubowachu. Cyrkwiniska wyšnosć je jeho něšto njedzel po naju wopyće přesadžiła do znateho města Nesebyra. Nadžijomnje ma Primorsko noweho a tež zaso tak dušneho dušowpastyrja.

(Pokročowanje scěhuje)

Wo scěrpnosći

Njepraj: „Nimam chwile!“, praj radšo: „Sym njesćerpny!“ To by sprawnižo bylo. Scěrpny być, to je A a O. Štóż je njesćerpny, tón nima chwile sam za sebje a za druhich. A štóż je scěrpny, ma tež chwile za druhich. Na tym pak zaleži. Za druhich, to rěka, za blišeho.

Scěrpnosć je sylnosć maćerje; to je jeje najrjeňša pycha. Młodzi ludžo so rady smějkotaju, hdyž widža, zo su stari scěrpni. Měnja, zo je to slabosć, sprócnosć. Měnja, zo jim to kazy wjesele a zabawu; tola džeu wote dnja woni maćernu scěrpnosć spytuja a wupruwuja. Jednori ludžo nam husto we wšědnym žiwjenju

Boži dom w Primorsku

